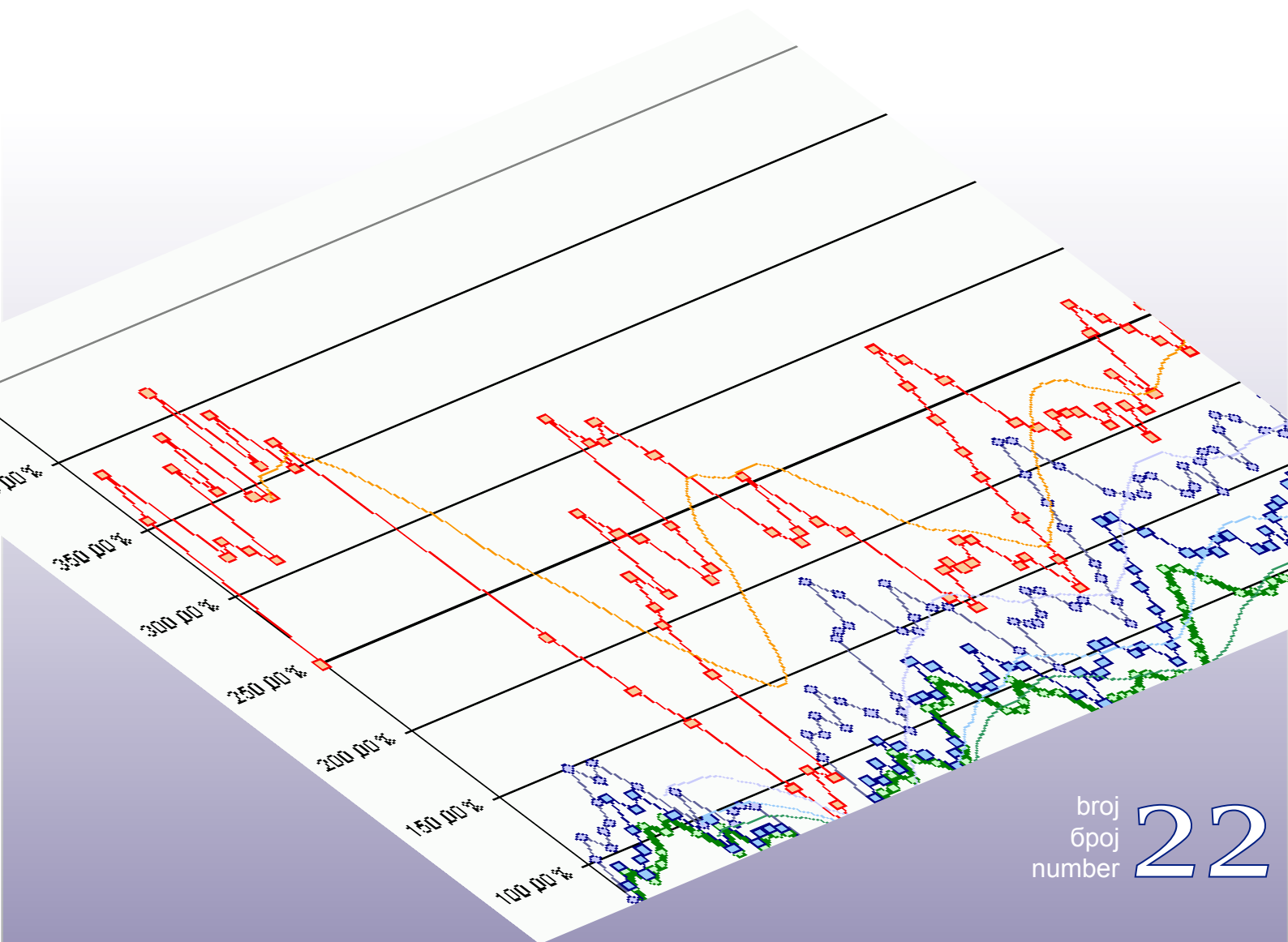

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number

22

Уз овај број...

Мјесец мај обиљежила је редовна посјета Мисије Међународног монетарног фонда Босни и Херцеговини. Мисија је закључила да је Босна и Херцеговина у 2006. години остварила позитивне помаке у економији, захваљујући и успјешно имплементираним порезу на додану вриједност (ПДВ). Мисија упозорава да ће се позитивни ефекти у економији БиХ брзо истопити под теретом, већ преузетих или најављених, обавеза влада у БиХ уколико се не одржи чврста буџетска контрола јавне потрошње на свим нивоима и успостави Фискални савјет БиХ. Слично Мисији ММФ-а, и Одјељење је у више наврата упозоравало да су сјајни резултати у наплати индиректних пореза у 2006. години углавном једнократни, те да нас у наредним годинама очекује слаб раст прихода. Одјељење је у претходном броју објавило пројекције индиректних пореза до 2010. године, а у овом броју дајемо ширу анализу макроекономског контекста и његових импликација на наплату индиректних пореза у БиХ.

Приликом своје посјете Мисија ММФ-а је нагласила да је за ефикасно фискално управљање и координацију између нивоа управе у сложеној земљи попут Босне и Херцеговине потребна поуздана и квалитетна фискална статистика. То је уједно битна техничка претпоставка за функционисање Фискалног савјета БиХ. Без поузданих и блаовремених показатеља није могуће пратити извршење договорених фискалних циљева, нити је могуће израдити квалитетне фискалне пројекције. Међутим, да би се осигурали квалитетни подаци о консолидованој општој влади БиХ потребно је да извјештаји о приходима и расходима свих нивоа управе буду сачињени на бази заједничких рачуноводствених правила и стандарда. Да би фискална статистика БиХ била међународно упоредива нужно је осигурати конзистентност рачуноводствених правила са стандардима владине финансијске статистике, коју је примјењује ММФ, а у наредној фази и конзистентност са системом националних рачуна ЕУ (ЕСА). У том смислу, Одјељење наставља са активностима на доградњи система мјесечног извјештавања, те позива све извјештајне јединице да Одјељењу блаовремено достављају мјесечна извршења буџета, као што су то чиниле и за 2006. годину.

Одјељење за макроекономску анализу је наставило са прикупљањем мјесечних извјештаја о приходима и расходима свих нивоа управе у 2007. годину. У могућности смо да у овом броју објавимо прелиминарни консолидовани извјештај за општу владу БиХ за 2006. годину, који, поред институција БиХ, Федерације БиХ, Републике Српске, Дистрикта и свих кантона, укључује и фискалне операције свих општина у БиХ. Објављујемо и консолидовани извјештај за април 2007. године који укључује податке са јединственог рачуна УИО и извршење буџета ентитета за тај мјесец.

мр.сц. Динка Антић
шеф Одјељења – супервизор

Садржај:

Актуелно: Посјета Мисије Међународног монетарног фонда	2
Макроекономски трендови у БиХ: утицај на индиректне порезе	3
Наплата индиректних пореза: април 2007	8
Консолидовани извјештаји: општа влада, април 2007	13
Прелиминарни консолидовани извјештаји: општа влада, кантони, општине, 2006	14
Консолидовани извјештаји: кантони, 2006	15
Из рада Управног одбора УИО	16

техничка обрада : Сулејман Хасановић, ИТ сарадник
превод : Един Смаилхоџић, Пројекат подршке ЕУ фискалној политици у БиХ

Актуелно: Посјета Мисије Међународног монетарног фонда

(приредила: Динка Антић)

У склопу редовних консултација по члану IV Мисија ММФ-а је од 9. до 21. маја 2007. посјетила Босну и Херцеговину. У свом прелиминарном извјештају¹ Мисија је истакнула да је економија БиХ у 2006.години остварила врло добре резултате. Увођење ПДВ-а је донијело суфицит консолидоване опште владе БиХ од 3%, укључујући стране пројекте. ММФ истиче да је очекивани пораст цијена и инфлације, изазвани увођењем ПДВ-а, скоро неутрализован почетком 2007.године. Снажан раст извоза и значајно успоравање раста увоза донијело је побољшање трговинског и платног биланса Босне и Херцеговине. ММФ упозорава да ће се позитивни ефекти из 2006.године врло брзо истопити због наглог раста увоза почетком 2007, године, што ће генерисати раст потрошње и инвестиција. ММФ предвиђа да ће под притиском преузетих обавеза према одређеним категоријама становништва општа влада БиХ 2007.годину завршити са значајним дефицитом до 1,5% БДП.

Препоруке ММФ-а фискалним властима у БиХ фокусирају се на три главна сегмента: увођење реда у јавне финансије, јачање финансијске одрживости и успостава јединственог економског простора.

У условима постојања Валутног одбора и „везаних руку“ Централне банке у погледу вођења кредитно-монетарне политике као једини инструмент којим се може управљати дефицитом текућег рачуна у БиХ остаје фискална политика. Фискална позиција БиХ може бити угрожена са двије стране: повећањем расхода изван договореног буџетског оквира и убрзањем отплате унутрашњег дуга, а са стране прихода могућим смањењем прихода од ПДВ-а, који држи доминантан удио у структури јавних прихода у БиХ. Мјере фискалне политике у БиХ треба да иду у правцу држања расхода свих нивоа управе у 2007.години под чврстом контролом, док у дужем року владе треба да избалансирају рокове отплате унутрашњег дуга, како се не би погоршала фискална позиција влада.

У погледу фискалног управљања доношење Закона о Фискалном савјету БиХ представља кључни момент за остварење фискалне одрживости БиХ. Обавезни механизми фискалне координације, чврста фискална правила и механизми санкција у случају кршења правила представљају темеље будућег оквира фискалне координације у БиХ који ће бити институционализован у форми Фискалног савјета БиХ.

ММФ је поново истакнуо значај поуздане статистике у БиХ, а поготово статистике владиних финансија. У том смислу препорука ММФ-а јесте да се ванбуџетских фондови и агенције укључе у статистику опште владе БиХ, у циљу осигурања транспарентности у раду и јачања одговорности влада према грађанима.

¹ изјава за штампу и извјештај могу се наћи на линку
<http://www.imf.org/external/np/sec/pr/2007/pr07114.htm>,
<http://www.imf.org/external/np/ms/2007/052207.htm>

Макроекономски трендови у БиХ: утицај на индиректне порезе

(припремио: Огњен Ђукић, макроекономиста у Одјељењу)

Висока очекивања од ПДВ прихода

У 2006. години приходи од ПДВ-а остварили су пораст од 34,4% у односу на бивши порез на промет. У прошлом броју Билтена Одјељење за макроекономску анализу објавило је пројекције прихода од индиректног опорезивања гдје су пројектоване релативно ниске стопе раста прихода од ПДВ-а за период 2007-2010. Са друге стране, свједоци смо чињенице да се у јавности, али и у једном дијелу буџетских корисника гаје очекивања о расту прихода који би сличило оном из прошле године. Оваква очекивања могу бити веома опасна јер поткрепљују захтјеве за додатним буџетским расходима који не би имали покрића. Због тога у овом броју дајемо шире објашњење макроекономских претпоставки и концепта који је кориштен при изради наведених пројекција. Такође дајемо осврт на основне ризике који су везани за пројекције ПДВ-а, али и осталих индиректних пореза.

Структурна помијерања у БиХ економији

Може се рећи да су у досадашњем периоду основни покретачи раста домаће економије били висока потрошња приватног сектора, финансирана кроз кредите банкарског сектора, и државна потрошња потпомогнута значајним износима стране помоћи. Тако је вриједност потрошње приватног сектора у 2005. години износила 98% укупног БДП-а, док је укупна потрошња која укључује и државну била на нивоу од чак 122% БДП-а! Овако висока потрошачка склоност друштва, заједно са недовољно развијеном привредом, креирала је велике вриједности увоза и текућег дефицита у БиХ у цијелом досадашњем периоду.

Раст реалног бруто домаћег производа (БДП-а) у 2006. години процијењен је на нивоу од 5,5%² што представља наставак снажног раста из претходних година. Пројекције за средњи рок такође предвиђају да ће се раст задржати изнад 5% на годишњем нивоу. Међутим, према пројекцијама Дирекције за економско планирање, али и Међународног монетарног фонда, структура раста у наредном периоду треба да буде нешто другачија. Прије свега, очекује се **успорење раста потрошње**, како приватне, тако и државне, у односу на БДП. У 2006. години је већ дошло је до значајног смањења приватне потрошње у односу на БДП гдје је њено учешће спало са 98% БДП-а у 2005. години на 90% у 2006. години. Један од основних фактора који су узроковали ово смањење јесте увођење ПДВ-а који је дјеловао на потрошњу кроз веће пореско оптерећење и пораст цијена на мало.

Са друге стране, очекује се да ће **наставак брзог раста извоза** бити примарни генератор раста економије у наредном периоду. Раст извоза у 2006. години износио је 25,3% док је за 2007. годину пројектован раст од 17%. Овакав сценарио успорења потрошње и брзог раста извоза створили би предуслове за постепено **смањење високог трговинског дефицита**, који пријети да потенцијално угрози макроекономску стабилност. Треба напоменути да се под утицајем ПДВ-а дефицит текућег рачуна смањило са 21,3% БДП-а у 2005. години на 11,6% БДП-а у 2006. години. Ово смањење је само дјелимично посљедица стварних економских активности, док је другим дијелом посљедица помијерања увоза из 2006. у 2005. годину ради избјегавања ПДВ-а, као и појачане мотивације ПДВ обвезника да након ступања на снагу ПДВ-а прикажу потцијењене вриједности увоза и више вриједности извоза.

² Подаци о макроекономским параметрима у овом тексту преузети су од Дирекције за економско планирање, ако другачије није назначено.

Шта кажу подаци?

Подаци о увозу и структури увоза у БиХ се за сада крећу у складу са претпоставком да је дошло до структурних помјерања у економији у смислу смањења учешћа потрошње у БДП-у. Ако погледамо податке Агенције за статистику БиХ (Табела 1) видјећемо да је учешће роба за крајњу потрошњу у укупном увозу за прва три мјесеца 2007. године износило 23,9%, што је за читавих 4,1 процентних поена мање у односу на прва три мјесеца 2006. године.

Табела 1. Структура увоза у БиХ

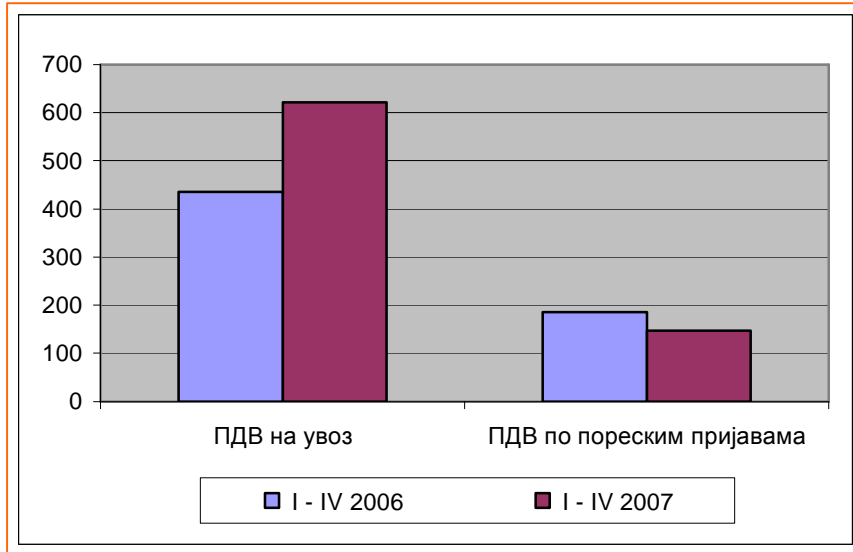
	I-III 2006		2005	2006	I-III 2007
Интермедијарни и капитални производи	50,3%		55,7%	53,5%	56,7%
Производи за потрошњу	27,9%		25,7%	26,4%	23,9%
Остало (енергија и нераспоређено)	21,8%		18,6%	20,1%	19,4%
УКУПНО	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%

Извор података: Агенција за статистику БиХ

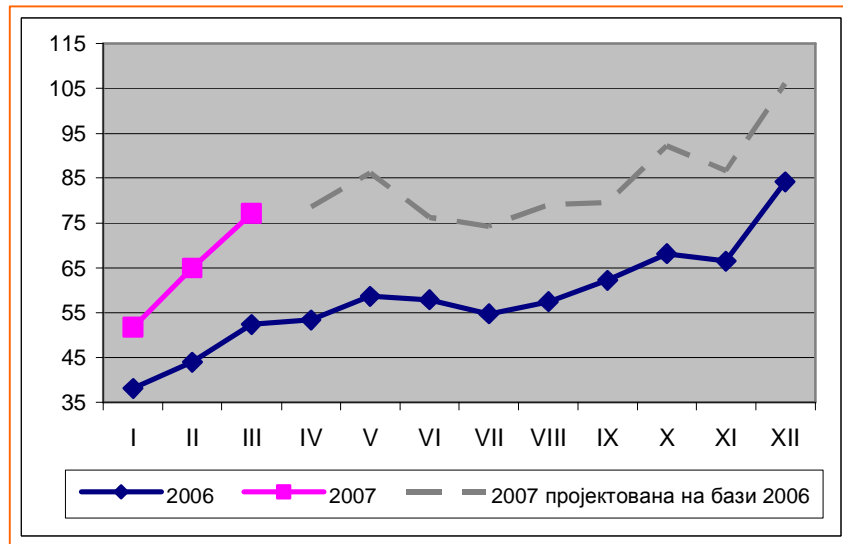
Са друге стране, учешће интермедијарних и капиталних производа се повећало са 50,3 на 56,7%, што сугерише да је **дошло до већег повезивања БиХ економије са окружењем, као и до пораста улагања у обртна и капитална средства (инвестиције)**. Да бисмо били потпуно објективни, важно је напоменути да кориштење података о увозу са почетка 2006. године није препоручљиво из разлога што је у том периоду дошло до помијерања увоза одређених група производа из 2006. у 2005. годину ради избјегавања плаћања ПДВ-а, о чему је већ било ријечи. Али ако погледамо структуру увоза за читаву 2005. и 2006. годину опет ћемо видјети да је структура увоза у 2007. години повољнија.

И подаци из ПДВ пријава за сада потврђују наведени макроекономски сценарио. У периоду јануар-април 2007. године, пријављени ПДВ на увоз је порастао за 42% у односу на исти период прошле године али се зато ПДВ за уплату (домаћи ПДВ) смањило за 21% у истом периоду (види Графикон 1). Ово нас наводи на закључак да је пропорционално већи дио увоза у 2007. години кориштен као инпут ПДВ обвезника што је умањило њихову пореску обавезу. У складу са тим порасли су и захтјеви за поврат у cash-у и пореским кредитима, како у апсолутним тако и у релативним вриједностима (види Графиконе 2 и 3).

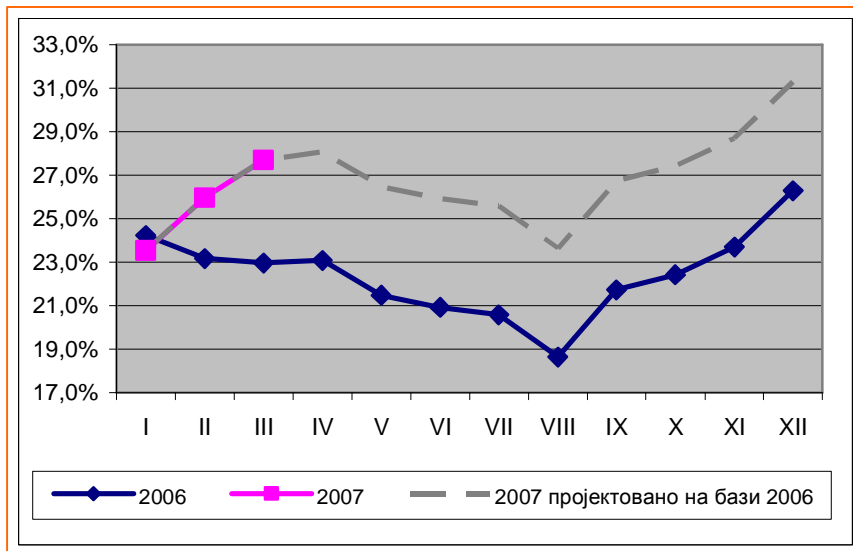
Дакле, може се рећи да расположиви подаци за сада потврђују тезу да је у БиХ дошло до позитивних помјерања у смислу смањења учешћа потрошње са једне стране и јачања економске активности и инвестиција са друге стране.

Графикон 1. Подаци по пореским пријавама на БиХ нивоу, у КМ милионима

Графикон 2. Захтјеви за поврат и пореске кредите, у КМ милионима

Графикон 3. Захтјеви за поврат и пореске кредите, у % од бруто прихода

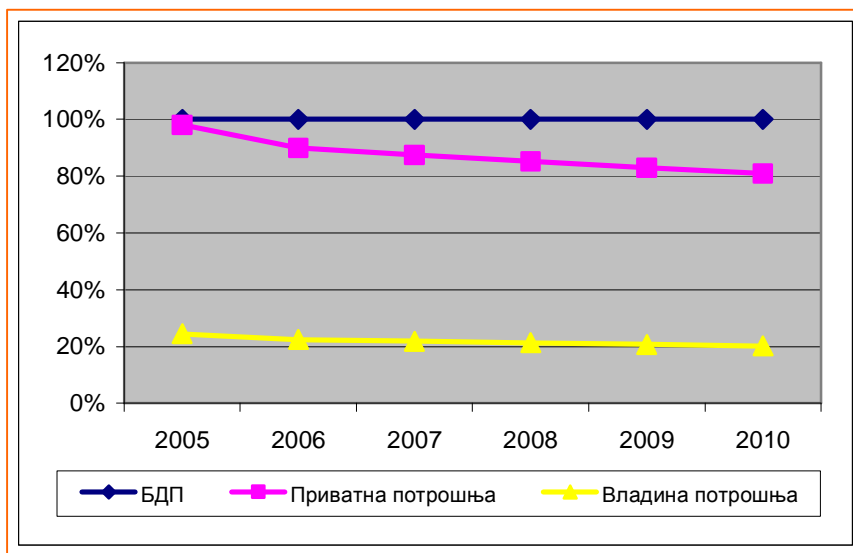
Извор за графиконе 1, 2 и 3: УИНО

Ефекти на приходе

Потребно је знати да ПДВ, слично као и бивши порез на промет, у принципу представља порез на крајњу потрошњу. Ипак, ово је само дјелимично тачно јер се крајња потрошња у смислу пореске основице за ПДВ и крајња потрошња у чисто економском смислу разликују. Главне разлике произилазе из дјелатности које су ослобођене ПДВ-а, нерегистрованих лица са прометом испод КМ 50.000 и неформалне економије.³

Основни узрок великог скока прихода од ПДВ-а у 2006. години у односу на порез на промет из претходне године јесте захватање већег дијела крајње потрошње у односу на оно шта је било очекивано у вријеме када је стопа од 16% процијењена као приходовно неутрална. Према томе, може се рећи да је 2006. година била специјална година у приходовном смислу јер је чинила прелаз са једног пореског система на други, у којем је ПДВ успио да захвати већу пореску основицу од очекиване.⁴

Једна од претпоставки које је Одјељење за макроекономску анализу користило приликом израде пројекција за наредни период јесте да ће се ПДВ основица кретати у складу са крајњом потрошњом, тј. да ће раст или пад ПДВ основице бити пропорционалан расту или паду укупне крајње потрошње. Према пројекцијама Дирекције за економско планирање, раст потрошње у наредном периоду ће бити испод раста БДП-а па ће се тако, као што смо већ рекли, однос крајње потрошње према БДП-у постепено смањивати (види Графикон 4).

Графикон 4. Учешће приватне и владине потрошње у БДП-у, подаци пројекције ДЕП-а

Ово је и разлог зашто је пројектован низак раст ПДВ прихода у наредном периоду. Разлика између кретања прихода и кретања пореске основице произилази из временског заостатка прилива ПДВ прихода у односу на тренутак настанка крајње потрошње. Као што знамо, обавезе пореских обвезника по основу пореских пријава из мјесеца t бивају уплаћене у мјесецу $t+1$. Са друге стране, овакав временски размак не постоји код уплата по основу ПДВ обавеза из увоза. Код поврата који се исплаћују пореским обвезницима временски размак износи $t+2$ мјесеци (60 дана) у односу на тренутак када је поднесен захтјев за поврат за неизвознике, а за извознике овај рок износи $t+1$ (30 дана). Што се тиче пореских кредита, овдје нема правила, јер се порески кредити користе за умањење будућих обавеза у тренутку

³ Више о разликама између ПДВ основице и крајње потрошње у Билтену 19.

⁴ Више о ефикасности ПДВ система у односу на порез на промет у Билтену 17.

када оне настану. Све ово нас наводи на закључак да постоје велике разлике између кретања прихода на *cash* основи и стварне економске активности које би ови приходи требали одражавати.

Због тога велики број земаља практикује пројекције прихода базиране на акруалној основи за потребе израде буџета. Сличан принцип би био од значаја и за БиХ. Ако узмемо примјер ПДВ прихода из 2006. године, видјећемо да су приходи на акруаланој основи, тј. стварна укупна потраживања УИО од ПДВ обвезника износила КМ 2.363,3 милиона⁵ што је за око КМ 72 милиона мање од ПДВ прихода на *cash* основи уплаћених на јединствени рачун у истој години који су износили КМ 2435,5 милиона (нето, након исплаћених поврата). Према томе, **приходи на *cash* основи су били за читавих 3% већи од акруалних прихода у 2006. години. Ови приходи су, наравно, остварени на уштрб већих обавеза за поврат у 2007. години. Из овог и произилази опасност буџетског планирања базираног на *cash* подацима.** Уколико оваква тренутна повећања прихода, која не одражавају стварну економску активност, изазову пропорционално буџетско повећање текућих расхода онда долази до додатног оптерећења буџета, јер је по правилу оваква расходовна повећања тешко вратити на почетну позицију након што привремени *cash-flow* приходи нестану.

Ризици по приходима

Основни ризици по приходима од индиректног опорезивања у наредном периоду састоје се од сљедећег:

ПДВ

Приходи од ПДВ-а у средњем и дугом року зависе од кретања крајње потрошње. Као што смо рекли, у наредном периоду очекује се успоравање раста крајње потрошње што би се негативно одразило на приходима. Са друге стране, веома је тешко пројектовати кретање крајње потрошње за дужи период и процијенити какав ће утицај на крајњу потрошњу имати будући капитални приливи у облику средстава од приватизације (Телеком РС, Рафинерија Брод и др.), гдје ће сврха и динамика употребе ових средстава свакако бити од утицаја.

Друга група ризика односи се на способност ПДВ система да задржи тренутни ниво ефикасности (или га унаприједи кроз захватање додатног дијела сиве економије). Процес „учења“ ПДВ обвезника би потенцијално могао уродити снажнијим покушајима да се изигра порески систем, па се значајно повећање захтјева за повратима у 2007. години, барем донекле, мора посматрати и из овог угла.

Остале ризике можемо сврстати у групу евентуалних измјена законских рјешења у смислу увођења снижених ПДВ стопа за поједине групе производа или ослобађања неких дјелатности.

Акцизе

Приходи од акциза на нафту зависе од кретања цијена нафте на свјетском тржишту, па се у случају пораста цијена може очекивати смањење потрошње, што је био и случај до сада.⁶ Акциза на нафту представља порез на количину, па се свако смањење количинске потрошње негативно одражава на овај порез. Са друге стране, пораст цијена нафте позитивно утиче на приходима од ПДВ-а (*ad valorem* порез). Што се тиче евентуалног утицаја рада Рафинерије Брод у наредном периоду на акцизне приходима од нафте, треба напоменути да Рафинерија неће имати директан утицај на ове приходима. Ово је из разлога што је потрошња нафте у БиХ дефинисана домаћом

⁵ Према подацима од 26.03.2007.

⁶ Више о утицају цијене нафте на јавне приходима и цјеновној еластичности увоза нафте у Билтену 10.

тражњом и висином цијене па ће утицај Рафинерије на количину потрошње постојати само ако Рафинерија буде формирала цијену нафте на нивоу испод преовладавајуће тржишне цијене. Другим ријечима, ефекти рада Рафинерије осјетиће се на трговинском билансу кроз смањење увоза нафте, али и смањење прихода из тог увоза (уз кореспондентно повећање опорезивости домаће производње са више-мање неутралним ефектом по индиректне порезе), док ће се позитивни приходовни ефекти претежно осјетити у области директних пореза кроз приходе које Рафинерија буде остварила.

Ризици по приходе од акциза на алкохол, кафу и безалкохолна пића састоје се у томе што се, у оквиру постојећих законских рјешења, приходи по овом основу могу повећати само у случају количинског повећања потрошње ових производа (порези на количину). Међународна искуства су показала да удјели потрошње ових производа у потрошачкој корпи углавном опадају са растом потрошње и прихода приватног сектора. Другим ријечима, реално је очекивати слабу количинску еластичност потрошње ових производа у односу на раст укупне потрошњу у средњем и дугом року. Евентуалне мјере даљег повећања акцизних стопа на потрошњу ових производа имају своје ограничене домете, јер додатно пореско оптерећење умањује пореску основицу. Понекад је овај резултат и пожељан у случају да се ради о стварном смањењу потрошње (нпр. алкохолна пића), а не о порасту пореске евазије.

Акцизе на дуван представљају порез на вриједност па ће њиховом случају приходи зависити о кретању и количине и цијене дуванских производа.

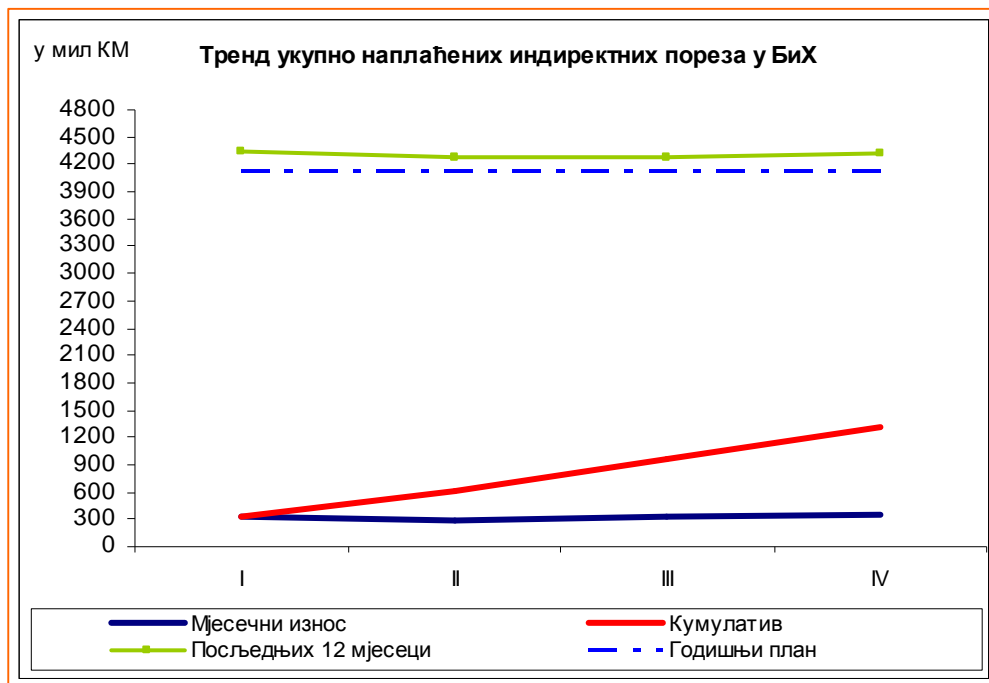
Царине

Више ријечи о многобројним утицајима на кретање царинских прихода било је у прошлом броју Билтена а они се углавном свде на ефекте интеграционих процеса (CEFTA, WTO, EU), те се у наредном периоду очекује пад ових прихода.

Наплата индиректних пореза: април 2007.године

(припремила: mr.sc. Динка Антић)

У априлу 2007.године на јединствени рачун Управе за индиректно опорезивање (УИО) наплаћено је укупно 355 мил КМ индиректних пореза нето⁷, што је, уколико укључимо и 3,2 мил КМ наплаћених, а неусклађених прихода⁸, за око 13% више него у истом мјесецу прошле године. Посматрано на нивоу четири мјесеца прикупљено је 30 мил КМ индиректних пореза више него у истом периоду 2006.године.

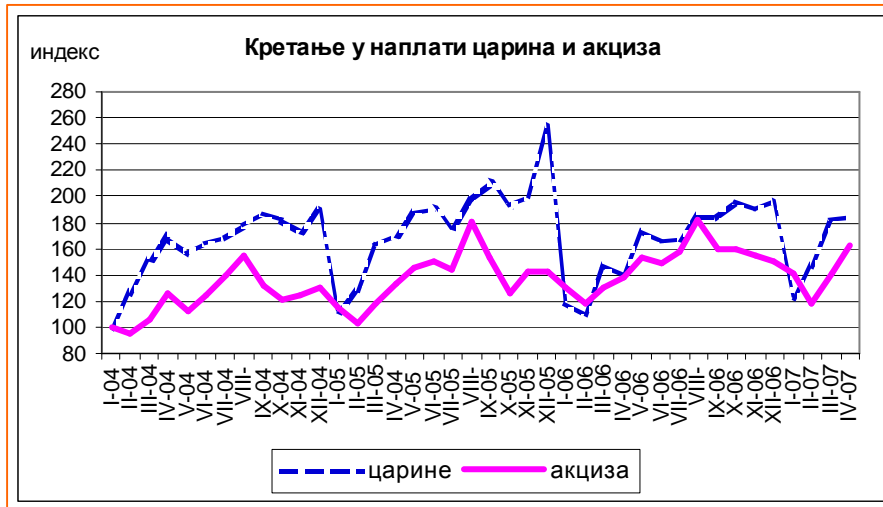

Графикон 5.

На нешто већу наплату у априлу 2007.године у односу на март 2007.године утицао је раст у наплати акциза, поготово акциза на нафту и деривате, те раст акциза на дуван и дуванске прерађевине. Наплата акциза је порасла за 16% у односу на март 2007.године, односно скоро 19% у односу на април 2006.године. Посматрано на нивоу периода наплаћено је за 9% више акциза за прва четири мјесеца у односу на исти период претходне године. Према стандардном шаблону наплате раст акциза у овом периоду је очекиван, али не у овако високом проценту. Забиљежен је незнатан раст у наплати царина, но, на нивоу периода наплата је већа за чак 34% у односу на прва четири мјесеца 2006.године (Графикон 6). У априлу је наплаћено путарине из цијене нафтних деривата за 18% више него у марту, односно на нивоу периода од четири мјесеца за 13% више у истом периоду 2007.године. Раст акциза и путарина говори о повећаном количинском увозу деривата.

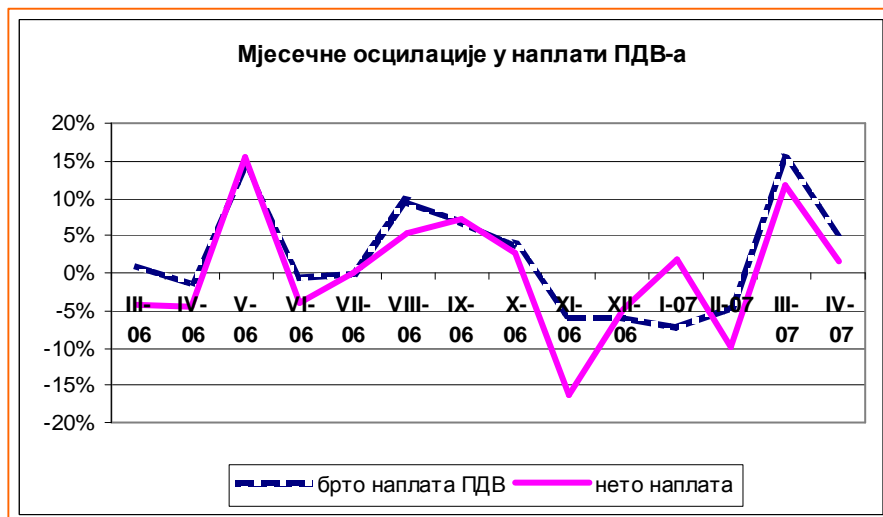
⁷ Бруто наплату ПДВ-а чини наплата ПДВ-а на увоз, наплата по ПДВ-е пријавама и други случајеви једнократне или принудне наплате ПДВ-а. Нето наплата ПДВ-а се добије након умањења бруто наплате за износ исплаћеног поврата. Приходи од осталих индиректних пореза су умањени за износе осталих поврата са јединственог рачуна.

⁸ Неусклађени приходи подразумијевају приходе код којих не могу довести у везу аналитика уплата (јединствени рачун) и аналитичке евиденције обвезника у модулима ИТ система УИО (ПДВ, царине, акцизе)

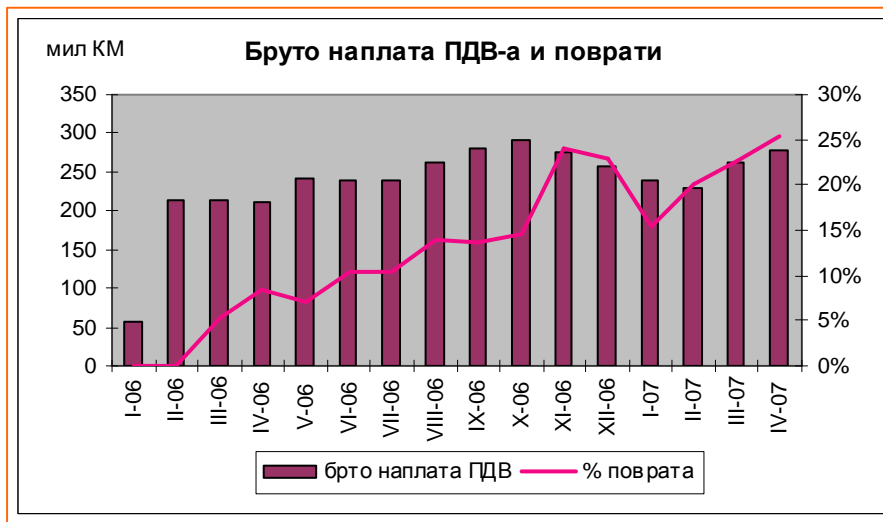

Графикон 6.

Иако је бруто наплата ПДВ-а у априлу порасла за нешто више од 5% у односу на март, због високог износа поврата нето ефекат је само 1,6% у односу на март. Због наглог раста акциза удио ПДВ-а у укупним индиректним порезима и даље лагано пада, па се сада креће око 58%. Како се види из графикана 7 у првих четири мјесеца забиљежене су оштре осцилације у бруто наплати ПДВ-а, с тим да су осцилације нето наплате ПДВ-а због већих поврата нешто блаже. У априлу је исплаћено 70 мил КМ поврата. Стопа поврата у односу на бруто наплату ПДВ-а и даље расте тако да је у априлу достигла 25%, што представља највишу стопу од увођења ПДВ-а (Графикон 8). Међутим, и даље је та стопа релативно ниска, поредећи са статистикама чланица ЕУ.

Графикон 7.

Графикон 8.

Како смо најављивали у претходним билтенима раст поврата у априлу је био очекиван због исплате неискориштених пореских кредита за децембар 2006.године, исплате редовног поврата извозницима и осталим обвезницима који су то право остварили на темељу промета у јануару 2007.године. Ниво поврата још увијек је испод оног нивоа које је Одјељење очекивало, из разлога што се обвезници, умјесто за готовину, одређују за пореске кредите.

Будући да ово није у складу са економским размишљањем, поготово у данашњим условима пословања када већина компанија има проблема да одржи ликвидност, а кредитне линије и позајмице су јако скупе, разлоге можемо наћи у сљедећем:

- извјесно је да су неки обвезници необавијештени да могу потраживати готовинске поврате,
- процедуре поврата су сложеније него подношење захтјева за порески кредит (означавањем посебне рубрике у пријави ПДВ-а), те се књиговодствени бирои, који воде књиге за мање фирме, одређују за кредите,
- захтјеви за поврат под посебним су надзором УИО, те вјероватно неки обвезници, одређујући се за пореске кредите, настоје да избјегну учестале контроле.

На дан 30.4.2007. г. регистровано је 81 мил КМ пореских кредита који ће се користити за компензацију будућих обавеза по основу ПДВ. Што се тиче готовинског тога ефекти пореског кредита се одражавају на мањи будући готовински прилив на јединствени рачун УИО, док се поврати одражавају као одлив средстава са јединственог рачуна. Индиректан ефекат нагомиланих пореских кредита огледа се у лошијој финансијској позицији компанија, неликвидности, порасту захтјева за позајмицама или одлагању плаћања добављача, што може и озбиљније угрозити планиране инвестиције и редовне економске активности. На дужи рок нагомилани порески кредити могу бити бумеранг и приватном сектору и држави, јер могу довести до успоравања економске активности, а тиме и ниже наплате пореза.

Дугови обвезника по основу ПДВ-а су незнатно виши у односу на март и износе 17,8 мил КМ. Међутим, значајно је редукован износ дуга који се аутоматски разрезаје у ИТ систему УИО за обвезнике који су пропустили да поднесу пријаву. Након интервенција УИО износ аутоматски разрезаног дуга је смањен на 49 мил КМ.

Консолидовани извјештаји

(припремила Александра Регоје, макроекономиста у Одјељењу)

Напомена за табелу 2

Консолидовани извјештај укључује:

- приходе од индиректних пореза које прикупља Управа за индиректно опорезивање на Јединствени рачун,
- трансфере са Јединственог рачуна УИО за сервисирање вањског дуга,
- трансфере са Јединственог рачуна УИО за финансирање Брчко Дистрикта, кантона, општина и Дирекција за путеве,
- приходе буџета Босне и Херцеговине са Јединственог рачуна УИО,
- приходе и расходе буџета Федерације БиХ,
- приходе и расходе буџета Републике Српске.

Напомена за табелу 3

1. Консолидовани извјештај укључује:

приходе и расходе буџета БиХ

- приходе и расходе буџета Брчко Дистрикта
- приходе и расходе буџета РС и општина у РС-у
- приходе и расходе буџета ФБиХ, кантона и општина у ФБиХ

2. У извјештај је укључена амортизација вањског дуга

3. Мјесечни подаци за општине из Републике Српске које нису доставиле извјештаје Одјељењу су процијењени на основу кварталних извјештаја достављених Министарству финансија РС.

Напомена за табелу 4

1. Консолидовани извјештај укључује:

- Приходе и расходе буџета кантона
- Приходе и расходе буџета припадајућих општина

2. Расходовна ставка кантоналних буџета „Грантови другим нивоима власти“ и „Капитални грантови другим нивоима власти“ нетирана је са приходовним ставкама општина „Грантови од осталих нивоа власти“ и „Капиталне потпоре од осталих нивоа власти“;

У случајевима када је износ грантова другим нивоима власти на расходовној страни кантона мањи од примљених грантова на ставкама општина, а обзиром да **расходовна ставка „Грантови појединцима“ у себи садржи и грантове усмјерене кроз општинске буџете**, Одјељење је поступило на сљедећи начин: Преостала разлика на ставкама општина „Грантови од осталих нивоа власти“ и „Капиталне потпоре од осталих нивоа власти“ нетирана је са расходовном ставком кантоналног буџета „Грантови појединцима“.

*Нето позајмљивање=Позајмљивање -примљене отплате датих зајмова

**Нето финансирање = Примљени кредити - отплате кредита

Обавијест за извјештајне јединице:

Молимо све извјештајне јединице, које то до сада нису учиниле, да Одјељењу доставе буџете за 2007.г. и извршења буџета за 2006.г.

Консолидовани извјештаји за општу владу, централне владе и на нивоу кантона за 2006.годину доступни су у Ексел формату на Интернет страници Одјељења www.oma.uino.gov.ba, у одјељку "Извјештаји".

Општа влада, април 2007. године

мил КМ

		I	II	III	IV	Q1	Q2	Укупно
1	Текући Приходи	348,5	337,5	403,3	392,9	1089,3	392,9	1482,2
11	Порезни приходи	338,3	318,9	378,0	372,8	1035,2	372,8	1408,0
111	Индириктни порези (и средства са ЈР)	321,0	296,5	339,4	356,4	957,0	356,4	1313,4
	ПДВ	202,5	182,6	203,8	207,2	588,9	207,2	796,1
	ПДВ на увозе	126,6	144,9	180,5	184,9	452,0	184,9	636,9
	ПДВ обавеза према ПДВ пријавама	111,6	82,4	81,4	90,9	275,4	90,9	366,4
	ПДВ према аутоматском разрезу од стане УИО	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2
	ПДВ једнократне уплате	0,2	0,4	0,1	0,1	0,8	0,1	0,9
	Остало	0,9	0,9	1,3	1,1	3,1	1,1	4,2
	Поврат ПДВ	-36,9	-46,1	-59,6	-69,8	-142,6	-69,8	-212,4
	Царине	35,2	41,5	52,1	52,9	128,9	52,9	181,7
	Порез на промет	0,7	1,5	0,8	1,1	2,9	1,1	4,0
	Акциза	68,3	57,4	68,0	78,8	193,7	78,8	272,5
	увозни пр.	53,7	47,5	54,2	64,7	155,4	64,7	220,1
	у земљи	14,6	9,9	13,8	14,1	38,3	14,1	52,4
	Путарина	13,7	11,9	13,8	16,3	39,5	16,3	55,8
	Остало	1,0	2,0	1,4	1,1	4,4	1,1	5,5
	Остали поврати	-0,5	-0,4	-0,5	-1,0	-1,3	-1,0	-2,2
112	Директни порези	17,2	22,4	38,6	16,4	78,2	16,4	94,6
	Порези на доходак и добит	6,2	12,6	27,5	5,3	46,3	5,3	51,6
	Остали порески приходи	11,0	9,8	11,1	11,1	31,9	11,1	43,0
12	Непорезни приходи	10,0	18,4	25,1	19,6	53,5	19,6	73,1
13	Остали приходи	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
14	Донације/грантови	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15	Трансфери виших нивоа	0,2	0,1	0,1	0,4	0,5	0,4	0,8
2	Текући Расходи	256,1	316,7	353,6	362,3	926,4	362,3	1288,7
21	Текући издаци	34,5	50,2	54,7	47,7	139,4	47,7	187,1
211	Плате и накнаде	30,4	45,1	46,0	38,2	121,5	38,2	159,7
212	Издаци за материјал и услуге	4,1	5,1	8,8	9,5	17,9	9,5	27,4
22	Грантови/Социјални трансфери/Субвенције	14,3	46,3	51,9	53,6	112,4	53,6	166,0
	Трансфери домаћинствима	10,7	38,0	40,2	40,1	88,9	40,1	128,9
	Трансфери организацијама/институцијама	0,9	1,8	1,0	1,7	3,7	1,7	5,4
	Субвенције	2,7	6,5	10,6	11,8	19,9	11,8	31,7
23	Плаћање камате	0,3	19,6	3,5	4,8	23,5	4,8	28,3
24	Остали издаци/потрошња/трансфери	2,5	10,8	7,6	16,3	21,0	16,3	37,3
25	Трансфери са ЈР	201,8	173,8	207,3	233,2	582,8	233,2	816,0
	од чега: Буџет БиХ	46,2	44,0	46,2	67,6	136,5	67,6	204,1
	од чега: ФБиХ / кантони, општине, Дирекција за цесте	119,2	97,0	128,3	127,2	344,4	127,2	471,7
	од чега: РС / градови, општине, ЈП "Путеви РС"	25,8	23,7	22,2	27,7	71,7	27,7	99,4
	од чега: Брчко	10,6	9,1	10,6	10,7	30,2	10,7	40,9
	Трансфери кантонима, опстинама и градовима	2,7	16,1	28,5	8,0	47,3	8,0	55,3
27	Трансфери кантонима, опстинама и градовима	2,7	16,1	28,5	8,0	47,3	8,0	55,3
28	Нето позајмљивање*			0,0	-1,3	0,0	-1,3	-1,3
3	Нето набавка нефинансијских средстава	0,1	-1,0	1,0	0,8	0,2	0,8	0,9
4	Владин суфицит (+)/ дефицит (-) (1-2-3)	92,3	21,8	48,7	29,8	162,7	29,8	192,5
	од чега: ЈР УИО	-11,9	-15,1	-20,4	-28,0	-47,4	-28,0	-75,4
5	Нето финансирање**	-24,80	-11,3	-10,3	-14,1	-46,4	-14,1	-60,5

Табела 2. Мјесечни консолидовани извјештај

Прелиминарни консолидовани извјештаји: општа влада, кантони, општине, 2006

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Q1	Q2	Q3	Q4	Укупно
1	Приходи (11+12+13+14)	278.079.442	296.216.191	578.904.726	473.792.908	526.814.108	470.380.040	572.163.475	525.798.962	529.279.737	524.102.504	537.213.773	607.976.041	1.153.200.360	1.470.987.055	1.627.242.174	1.669.292.318	5.920.721.907
11	Приходи од пореза	226.481.169	229.710.672	497.000.101	388.848.601	458.530.233	403.188.954	392.770.361	449.694.549	448.870.327	447.452.107	454.023.304	480.709.374	953.191.942	1.250.567.787	1.291.335.237	1.382.184.785	4.877.279.752
	Порези на добит појединаца и предузећа	11.934.569	17.117.019	28.400.658	10.325.593	9.831.240	11.553.624	12.708.549	11.644.565	12.950.824	11.056.134	14.669.517	19.380.357	57.452.247	31.710.457	37.303.937	45.106.008	171.572.649
	Доприноси за социјалну заштиту (Брчко)	1.159.755	1.159.755	1.159.755	1.451.037	1.434.156	1.509.195	1.557.845	1.422.817	1.450.410	1.675.243	1.579.699	2.580.529	3.479.264	4.394.388	4.431.072	5.835.471	18.140.195
	Порези на плаће и радну снагу	22.868.285	24.210.075	26.500.341	28.975.157	29.956.580	28.563.311	30.709.984	31.280.051	44.665.567	33.832.325	32.888.800	45.732.136	73.578.702	87.495.048	106.655.601	112.453.260	380.182.612
	Порез на имовину	8.301.085	9.505.011	8.942.490	7.684.432	7.868.770	7.931.408	9.085.108	8.492.494	9.195.466	9.363.366	10.189.256	10.587.937	26.748.587	23.484.609	26.773.068	30.140.559	107.146.823
	Приходи од индиректних пореза*	180.580.796	175.716.312	427.962.006	337.304.690	406.687.391	350.979.074	335.568.569	393.608.908	377.768.444	391.377.411	394.493.480	404.842.072	784.259.114	1.094.971.155	1.106.945.921	1.190.712.963	4.176.889.153
	Остали порези	1.636.679	2.002.500	4.034.850	3.107.692	2.752.096	2.652.342	3.140.306	3.245.714	2.839.616	147.629	202.552	-2.413.657	7.674.029	8.512.131	9.225.637	-2.063.476	23.348.321
12	Непорезни приходи	50.347.388	64.680.470	80.942.998	78.899.937	66.978.482	65.670.514	167.435.834	75.235.212	79.107.631	74.883.308	81.087.426	120.359.664	195.970.856	211.548.933	321.778.677	276.330.398	1.005.628.864
13	Текуће потпоре (Грантови)	1.199.679	1.585.092	844.681	478.656	986.599	1.091.425	11.795.589	702.862	857.455	1.265.790	1.540.487	6.242.581	3.629.452	2.556.680	13.355.906	9.048.858	28.590.895
14	Остали приходи	51.206	239.958	116.946	5.565.715	318.793	429.147	161.691	166.340	444.324	501.298	562.557	664.423	408.110	6.313.656	772.354	1.728.277	9.222.397
2	Расходи (21+22+23)	244.967.696	273.103.026	317.506.971	380.496.281	405.495.369	426.345.127	380.641.652	387.751.121	493.756.230	420.305.033	438.014.960	801.824.042	835.577.694	1.212.336.776	1.262.149.003	1.660.144.035	4.970.207.508
21	Текући издаци	242.681.092	268.350.305	313.563.849	376.097.715	399.813.979	422.053.539	375.439.440	373.264.509	435.426.559	413.710.943	432.757.352	753.021.582	824.595.247	1.197.965.233	1.184.130.508	1.599.489.877	4.806.180.865
	Плате и накнаде	131.851.419	145.041.620	153.666.061	155.846.233	157.575.171	178.012.236	159.386.085	159.067.788	152.516.951	177.848.321	164.487.092	220.905.434	430.559.100	491.433.641	470.970.825	563.240.846	1.956.204.412
	од чега: Бруто плате	113.381.569	122.886.979	129.400.244	132.283.874	131.772.736	140.453.184	120.190.073	130.288.952	126.972.167	144.365.330	129.680.953	174.797.626	365.668.792	404.509.794	377.451.192	448.843.910	1.596.473.689
	од чега: Накнаде	18.469.850	22.154.641	24.265.817	23.562.359	25.802.435	37.559.052	39.196.012	28.778.836	25.544.784	33.482.991	34.806.139	46.107.807	64.890.308	86.923.846	93.519.632	114.396.937	359.730.723
	Доприноси послодавца и остали доприноси	6.654.428	7.676.321	8.031.761	8.366.911	8.337.666	9.490.867	9.020.784	8.651.667	9.539.704	9.917.799	9.417.969	11.119.553	22.362.510	26.195.444	27.212.154	30.455.321	106.225.430
	Издаци за материјал и услуге	31.756.762	42.552.084	43.824.463	49.403.249	52.703.181	55.018.473	49.265.876	51.914.079	62.773.064	63.180.026	75.642.419	142.620.923	118.133.309	157.124.904	163.953.019	281.443.368	720.654.600
	Грантови	71.622.131	60.627.064	105.743.752	151.197.121	170.932.244	153.701.070	156.875.608	139.809.895	196.889.147	158.401.418	170.485.736	354.183.396	237.992.947	475.830.434	493.574.650	683.070.550	1.890.468.581
	Издаци за камате и остале накнаде	796.352	12.453.216	2.297.813	11.284.200	10.265.717	25.830.893	891.087	13.821.081	13.707.693	4.363.380	12.724.136	24.192.276	15.547.381	47.380.810	28.419.861	41.279.791	132.627.843
22	Остали расходи	1.903.540	3.954.580	4.092.727	5.797.204	4.777.727	5.777.646	4.327.802	4.214.637	55.420.223	2.383.548	5.044.975	41.469.491	9.950.847	16.352.577	63.962.662	48.898.014	139.164.100
23	Нето позајмљивање*	383.065	798.140	-149.605	-1.398.638	903.663	-1.486.059	874.409	10.271.976	2.909.447	4.210.543	212.633	7.332.969	1.031.600	-1.981.034	14.055.833	11.756.145	24.862.543
3	Нето набавка нефинансијских средстава	-16.231.827	4.666.314	9.091.619	11.470.534	13.985.989	22.638.565	46.027.534	35.581.978	34.953.973	48.265.022	53.302.141	104.766.109	-2.473.894	48.095.088	116.563.484	206.333.272	368.517.950
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	49.343.573	18.446.852	252.306.136	81.826.094	107.332.750	21.396.348	145.494.289	102.465.863	569.535	55.532.448	45.896.673	-298.614.110	320.096.560	210.555.191	248.529.687	-197.184.989	581.996.449
5	Нето финансирање**	-156.518	16.814.032	-4.531.644	-22.411.569	-2.570.457	-29.883.463	2.012.362	-4.807.450	-63.853.735	2.627.509	-11.247.227	-82.199.206	12.125.871	-54.865.489	-66.648.822	-90.818.924	-200.207.363

Табела 3. Мјесечни консолидовани извјештај

Босанско Подрињски кантон, 2006. година

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Q1	Q2	Q3	Q4	Укупно
1 Приходи (11+12+13+14)	885.030	1.424.191	425.366	4.154.977	3.483.091	3.055.074	3.600.769	2.747.887	3.956.399	3.329.248	2.820.220	3.117.993	2.734.587	10.693.141	10.305.055	9.267.461	33.000.244
11 Приходи од пореза	732.888	352.737	253.035	2.636.171	2.003.433	1.626.364	2.026.238	2.381.540	2.263.060	2.426.778	2.370.423	2.392.489	1.338.661	6.265.968	6.670.837	7.189.690	21.465.156
Порези на добит појединаца и предузећа	11.920	19.566	23.594	17.246	46.803	15.979	22.415	20.328	14.883	34.713	17.181	26.272	55.079	80.027	57.626	78.166	270.898
Порези на плаће и радну снагу	113.982	128.554	149.402	240.906	186.803	197.778	178.161	234.865	192.344	246.512	227.245	251.926	391.938	625.486	605.369	725.682	2.348.476
Порез на имовину	32.724	13.938	14.906	9.464	15.300	8.565	21.778	16.857	28.950	36.634	16.996	11.795	61.568	33.329	67.585	65.426	227.907
Домаћи порези на добра и услуге (по прописима до 31.12.2005)	442.911	182.359	46.938	182.277	45.197	60.720	47.711	38.287	17.961	40.290	42.660	43.224	672.208	288.194	103.959	126.173	1.190.533
Приходи од индиректних пореза	126.931	3.739	8.386	2.175.782	1.702.059	1.335.299	1.750.122	2.062.273	2.001.800	2.058.026	2.057.682	2.046.221	139.056	5.213.140	5.814.194	6.161.929	17.328.319
Остали порези	4.420	4.582	9.809	10.496	7.272	8.024	6.051	8.931	7.122	10.603	8.659	13.052	18.811	25.792	22.105	32.314	99.022
12 Непорезни приходи	150.649	438.094	170.823	266.838	202.433	787.439	818.182	360.716	409.954	249.600	288.633	526.828	759.565	1.256.710	1.588.851	1.065.061	4.670.187
13 Грантови	0	625.000	0	1.250.000	1.275.000	636.741	753.716	0	1.275.000	649.200	158.205	158.205	625.000	3.161.741	2.028.716	965.610	6.781.067
од чега: Грантови од осталих нивоа власти	0	625.000	0	1.250.000	1.275.000	625.000	753.716	0	1.275.000	649.200	158.197	158.197	625.000	3.150.000	2.028.716	965.594	6.769.310
14 Остали приходи	1.494	8.360	1.508	1.968	2.224	4.530	2.633	5.632	8.386	3.669	2.960	40.470	11.361	8.723	16.650	47.099	83.833
2 Расходи (21+22)	1.430.267	1.878.406	1.824.004	1.847.515	1.822.673	2.212.041	1.832.062	2.651.134	3.032.884	1.789.150	4.345.983	4.788.899	5.132.677	5.882.228	7.516.080	10.924.031	29.455.015
21 Текући издаци	1.430.267	1.878.626	1.824.223	1.847.734	1.822.884	2.212.193	1.832.215	2.651.286	3.022.884	1.714.150	4.296.135	4.739.204	5.133.116	5.882.812	7.506.385	10.749.488	29.271.800
Плате и накнаде	604.064	933.624	956.080	930.022	910.819	1.381.206	816.666	917.340	947.973	856.542	1.193.997	1.236.712	2.493.769	3.222.047	2.681.978	3.287.252	11.685.046
од чега: Бруто плате	462.436	770.547	781.264	781.722	733.460	843.955	703.801	758.159	786.815	685.609	1.040.055	1.041.044	2.014.247	2.359.137	2.248.775	2.766.708	9.388.867
од чега: Накнаде	141.629	163.077	174.816	148.300	177.359	537.251	112.865	159.181	161.158	170.933	153.943	195.668	479.521	862.910	433.204	520.544	2.296.179
Доприноси послодавца и остали доприноси	91.823	93.816	94.214	94.381	87.661	102.167	84.899	91.007	94.226	61.550	115.999	116.119	279.853	284.209	270.132	293.668	1.127.861
Издаци за материјал и услуге	394.958	447.869	390.015	313.246	304.562	390.981	175.858	455.989	696.314	239.949	1.427.338	1.530.097	1.232.842	1.008.790	1.328.161	3.197.384	6.767.177
Грантови	336.345	400.567	380.933	507.571	517.075	335.362	749.931	1.184.595	1.282.029	553.802	1.557.573	1.855.320	1.117.845	1.360.008	3.216.556	3.966.694	9.661.103
од чега: Грантови другим нивоима владе	10.106	56.596	37.543	7.908	71.554	84.693	151.187	309.325	525.556	54.124	357.594	379.345	104.245	164.155	986.068	791.064	2.045.532
Издаци за камате и остале накнаде	3.077	2.750	2.980	2.515	2.766	2.477	4.861	2.355	2.342	2.307	1.227	956	8.807	7.758	9.558	4.490	30.613
22 Нето позајмљивање*	0	-220	-220	-220	-212	-153	-153	-153	10.000	75.000	49.848	49.695	-439	-584	9.695	174.543	183.215
3 Нето набавка нефинансијских средстава	111.572	23.692	21.257	82.071	57.138	25.831	66.017	25.368	91.981	77.080	78.533	62.699	156.521	165.040	183.366	218.312	723.240
4 Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	-656.809	-477.907	-1.419.894	2.225.391	1.603.280	817.202	1.702.689	71.386	831.534	1.463.018	-1.604.296	-1.733.604	-2.554.610	4.645.872	2.605.609	-1.874.882	2.821.989
5 Нето финансирање**	-15.184	-14.625	-15.273	-13.895	-14.559	-14.055	-78.051	-13.826	-163.988	-14.024	-6.545	-6.545	-45.083	-42.509	-255.865	-27.113	-370.570

Табела 4. Мјесечни консолидовани извјештај

Из рада Управног одбора Управе за индиректно опорезивање

(припремају: Шерифа Мујчић, Милан Курица)

Одржана 79. сједница Управног одбора

79. сједница Управног одбора је одржана у два дијела. Први дио састанка је одржан у Сарајеву дана 15.05.2007. године, а други дио такође у Сарајеву дана 05.06.2007. године. Поред осталог на сједници се расправљало о коначном ревизорском извјештају за 2005. годину, УИО Стратегији за обуку / даље усавршавање, Правилнику о службеном одијелу.

Управни одбор је примио на знање извјештај независног ревизора "Deloitte" Бања Лука о извршеној ревизији расподјеле прихода од индиректних пореза са јединственог рачуна за 2005. годину, а доношење одлуке о поравнању прихода од индиректних пореза за 2005. годину одгодио за наставак 79. сједнице. Управни одбор је одлучио да се пројектни задатак независне ревизије усвоји на сљедећој сједници и да се ограничи на ревизију расподјеле прихода са јединственог рачуна. Усвојен је Правилник о службеном одијелу. Исто тако, Управни одбор је закључио да Управа за индиректно опорезивање треба Управном одбору доставити приједлог за приступање Управе Међународној организацији за пореску управу (I.O.T.A.).

Уважавајући недавну Одлуку Високог представника према којој се у 2007. години Брчко Дистрикту осигурава 3,55% од преосталог дијела индиректних пореза, који се користи за расподјелу за ентитете и Дистрикт, или минимално 124 мил КМ у току године, на наставку 79. сједнице Управни одбор је донио Одлуку о привременој расподјели прихода од индиректних пореза које прикупља УИО. На темељу одлуке Управног одбора у јуну ће се приходи од индиректних пореза дијелити у сљедећим процентима:

Федерација БиХ	64,88 %
Република Српска	31,57 %
Дистрикт Брчко	3,55 %

Управни одбор је усвојио пројектни задатак за независну ревизију расподјеле прихода од индиректних пореза са јединственог рачуна за 2006. и 2007. годину и закључио да је потребно што прије упутити позив ревизорским кућама означеним у пројектном задатку. Управни одбор је именовао комисију за тендер и закључио да би отварање приспјелих понуда требало извршити 27.06.2007. године.